
Sociaal veiligheidsbeleid DKC 't Kompas

Inhoud

Inleiding	2
Toelichting begrippen.....	3
1. Onze visie op veiligheid	4
2. Vertaling naar de praktijk	5
3. Samenhang andere beleidsdocumenten	7

Inleiding

Sinds augustus 2015 is de 'Wet Veiligheid op school' ingevoerd. De wet heeft als doel dat scholen zich inspannen om pesten tegen te gaan en dat scholen zorgen voor sociale veiligheid. Incidenten zoals ongepast gedrag, pesten, (seksuele) intimidatie, diefstal, discriminatie en agressie worden voorkomen. Dat kan door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. In de wet staat dat scholen:

1. Een sociaal veiligheidsbeleid moeten voeren.
2. Een aanspreekpunt moet hebben waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden. Ook moet iemand het pestbeleid op school coördineren. Dit kan dezelfde persoon zijn, maar dat hoeft niet.
3. Een jaarlijkse monitoring van de veiligheidsbeleving van kinderen uitvoeren, zodat er altijd een actueel en representatief beeld is van de situatie op school.

Ad1:

Van scholen wordt verwacht dat ze alles doen wat nodig is om leerlingen een veilige omgeving te bieden. Dit vraagt van scholen dat ze een actief veiligheidsbeleid voeren dat doeltreffend is. Monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen geeft daarover meer informatie. Als resultaten daartoe aanleiding geven, kan de school op basis van deze gegevens het beleid aanpassen.

Ad2:

De anti-pest coördinator kent vier taken:

- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen als belangenbehartiging.
- Het leveren van een actieve bijdrage aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
- Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
- Coördinatie van anti-pestbeleid van de school.

Ad3:

Aan de monitoring zijn vanuit de wet eisen gesteld. De school moet ervoor zorgen dat de monitor-gegevens voor de inspectie toegankelijk zijn en beschikbaar worden gesteld. Het instrument moet:

- betrouwbaar en valide zijn;
- inzicht geven in de ervaring van leerlingen over de sociale en fysieke veiligheid op school;
- inzicht geven of leerlingen te maken hebben met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid;
- inzicht geven hoe het is gesteld met het welbevinden van leerlingen op school;
- gestandaardiseerd, jaarlijks en representatief zijn.

Bij CKC Drenthe wordt dit beleid uitgevoerd op kindcentrum-niveau. In de rest van dit plan wordt gesproken van kindcentra.

In ons voorliggende veiligheidsbeleid is beschreven op welke wijze wij bovenstaande bepalingen uit de wet vertalen naar het dagelijks handelen. In dit plan zijn alle verplichte zaken vastgelegd, zodat te allen tijde terug te vinden is wat een gebruikelijke handelswijze is van ons als directie, leerkrachten en andere betrokkenen.

Veranderende omstandigheden of nieuwe inzichten kunnen aanpassingen op de procedures en werkwijzen nodig maken. In ons veiligheidsbeleid zijn verwijzingen opgenomen naar diverse protocollen en beleidsdocumenten. Dit veiligheidsbeleid moet dan ook vooral gezien worden als een raamwerk waarin visie, beleid, procedures en contactgegevens overzichtelijk bij elkaar staan.

Toelichting begrippen

In de 'Wet veiligheid op school' wordt een aantal begrippen genoemd. Hieronder lichten wij deze begrippen verder toe:

Sociale veiligheid:

Een school is veilig als de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen worden aangetast.

Fysieke veiligheid:

Aantasting van de lichamelijke integriteit, bijvoorbeeld door het toebrengen van lichamelijke pijn of letsels; denk bijvoorbeeld aan geweld in de vorm van slaan, schoppen etc.

Sociale veiligheid:

Aantasting van de integriteit in het intermenselijk verkeer, bijvoorbeeld door uitschelden, belachelijk maken, achterstelling en discriminatie, vernedering, buitensluiten etc.

Psychische veiligheid:

Aantasting van de geestelijke gezondheid, zoals door het uitoefenen van ongeoorloofde druk en bedreiging, manipulatie etc.

Pesten:

Het herhaald ongewenst gedrag waartegen iemand zich niet kan verdedigen en wat in allerlei vormen voorkomt. Van kleinerende opmerkingen tot openlijke kritiek en intimidatie. Van flauwe grappen tot fysiek geweld. Van roddelen tot isolatie en cyberpesten.

Intimidatie:

Iemands gedrag beïnvloeden door hem angst aan te jagen door te dreigen met negatieve gevolgen. Dit kan lichamelijk geweld betreffen, maar kan ook (non-) verbaal plaatsvinden door het maken van opmerkingen, gebaren en handelingen die het slachtoffer als ongewenst ervaart. Het betreft seksuele intimidatie als de gedragingen, opmerkingen of handelingen een seksueel karakter hebben.

Discriminatie:

Er is sprake van discriminatie als leerlingen anders worden behandeld dan anderen op grond van hun afkomst, geslacht, seksuele geaardheid, leeftijd, handicap of chronische aandoening, politieke gezindheid, arbeidsrelatie, arbeidscontract, burgerlijke staat, nationaliteit, godsdienst of levensbeschouwing.

Agressie en geweld:

Hier geldt grofweg een onderverdeling in drie vormen:

- Verbale agressie: uitschelden, schreeuwen of zeer fel in discussie gaan
- Fysieke agressie: schoppen, duwen, slaan, spugen, bijten, vernielen
- Psychische agressie: iemand verbaal of schriftelijk bedreigen, intimideren, chanteren of vernederen, (cyber)pesten.

1. Korte beschrijving van ons kindcentrum

- DKC 't Kompas is een christelijk *kindcentrum met ongeveer 85 kinderen. Een team van 7 enthousiaste en betrokken leerkrachten* geeft dagelijks invulling aan de uitdaging die het hedendaagse onderwijs vraagt. Wij maken onderdeel uit van het schoolbestuur van CKC Drenthe.

Wij zijn een Daltonschool. De uitgangspunten van Dalton zijn voor ons leidend bij de ontwikkeling van het onderwijs. Wij vinden het unieke kind belangrijk. Wij gaan uit van de kracht van een kind om van daaruit de ontwikkeling te stimuleren. Dit houdt in dat de sfeer op ons kindcentrum ontspannen en persoonlijk is. De ruime leergang en de huiselijke inrichting van de lokalen zorgen ervoor dat alle kinderen zich welkom, veilig en geborgen voelen.

3. Onze visie op veiligheid

De afgelopen jaren heeft het team van DKC 't Kompas aandacht besteed aan een goed pedagogisch klimaat. Veiligheid speelt hier een belangrijke rol in. Veiligheid is immers een belangrijke voorwaarde om goed te kunnen functioneren op school en om je te kunnen ontwikkelen.

Alle kinderen, personeelsleden en andere volwassenen die bij 't Kompas zijn betrokken, voelen zich veilig en thuis op het kindcentrum. Ieder draagt zelf actief bij aan het versterken van deze veiligheid. Dit gebeurt door zichzelf te houden aan de regels en rekening te houden met anderen.

Onder andere via observaties houden wij de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen bij. Zodra wij merken dat kinderen zich niet veilig en vertrouwd voelen, ondernemen wij in overleg met de ouders, actie. Omdat het gedrag op het kindcentrum en thuis een wisselwerking heeft, verwachten wij van ouders hetzelfde. Als ouders thuis constateren dat het kindcentrum niet veilig is voor het kind, horen wij dit graag.

Als uitgangspunt geldt dat het kindcentrum een plek moet zijn waar rust heerst, waar kinderen, personeel en ouders zich thuis voelen en veilig weten. Waar alle betrokkenen respectvol, prettig en vriendelijk met elkaar omgaan. Dat betekent concreet:

Voor kinderen geldt dat zij:

- niet pesten of gepest worden;
- zichzelf mogen en kunnen zijn;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet getolereerd;
- bij iemand terecht kunnen als er problemen zijn;
- serieus genomen worden door personeelsleden en overige medewerkers;
- op de hoogte zijn van de duidelijke afspraken over dit alles.

Voor ouders/verzorgers dat zij:

- erop kunnen vertrouwen dat hun kinderen graag naar school gaan;
- weten dat een prettige omgang wordt bevorderd;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet getolereerd wordt;
- een open oor kunnen vinden voor problemen;
- weten dat signalen worden opgepakt en problemen aangepakt;
- serieus genomen worden door personeelsleden en overige medewerkers;
- weten dat er duidelijke afspraken over dit alles zijn, vastgelegd in protocollen rondom schoolklimaat en veiligheid;

Voor personeel en andere medewerkers dat zij:

- met respect bejegend worden door kinderen, ouders/verzorgers en collega's,
- betrokken worden bij het scheppen van een goede werksfeer;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet getolereerd wordt;
- ergens terecht kunnen met signalen;
- weten dat signalen worden opgepakt en problemen worden aangepakt;
- duidelijkheid hebben over wat er gebeurt bij calamiteiten;
- weten dat er duidelijke afspraken over dit alles zijn, vastgelegd in protocollen rondom klimaat en veiligheid.

4. Vertaling naar de praktijk

Om uitvoering te geven aan de 'Wet veiligheid op school' hebben wij afspraken gemaakt over de toepassing in de praktijk. Belangrijk hierin is het tijdig signaleren en, indien nodig, gericht optreden. Met elkaar houden wij ons aan de gemaakte afspraken en protocollen. Concreet betekent dit het volgende:

- A. We hebben in samenspraak met kinderen en teamleden een aantal leefregels afgesproken die tijdens de "Gouden weken" bij aanvang van ieder schooljaar opnieuw onder de aandacht van teamleden, kinderen en hun ouders worden gebracht. Deze leefregels zijn te vinden in de hal van ons Kindcentrum.
- B. In ons lesaanbod schenken wij structureel aandacht aan de sociale vaardigheden. Hiervoor gebruiken wij de methode "Kinderen en hun sociale talenten" in alle jaargroepen.
- C. Dagelijks, tijdens het planningsgesprek aan het begin van de dag en de terugblik aan het einde van de schooldag, is er ruimte en tijd om naar elkaar te kijken, te luisteren en te vertellen. Hierdoor ontstaat begrip tussen de leerlingen onderling. Deze beide dagelijkse momenten dragen in ruime mate bij aan het voorkomen van of oplossen van ruzies en conflicten. In de houding en het handelen van de leerkracht is de aandacht voor het sociaal welbevinden van de kinderen geïntegreerd.
- D. Eens in de twee jaar wordt de **tevredenheidspelling onder ouders** afgenomen. Ouders worden bevraagd over het onderwijs en de werkomstandigheden op onze school, waarbij ook aspecten t.a.v. veiligheid meegenomen worden. De resultaten worden besproken met het team en de medezeggenschapsraad. De input hiervan wordt gebruikt voor het schoolplan en de managementrapportages. Het instrument vanuit "Vensters" wordt hiervoor gebruikt. De resultaten worden vervolgens ook daar gepubliceerd voor ouders en belangstellenden.
- E. Eens in de twee jaar wordt, op de school, de **tevredenheidspelling onder leerlingen en leerkrachten** afgenomen. Leerlingen en leerkrachten worden bevraagd over het onderwijs en de werkomstandigheden op ons kindcentrum, waarbij ook aspecten t.a.v. veiligheid meegenomen worden. De resultaten worden besproken met het team, de leerlingen en de medezeggenschapsraad. De input wordt gebruikt voor het schoolplan en de managementrapportages. Het instrument vanuit "Vensters" wordt hiervoor gebruikt. De resultaten worden vervolgens ook daar gepubliceerd voor ouders en belangstellenden.
- F. Voor onze personeelsleden geldt een **gedragscode**. Deze code is te vinden op de site van CKC Drenthe.
- G. Op onze school wordt pesten niet getolereerd. Het beleid van de school is gericht op het voorkomen van pestgedrag. Wanneer kinderen of ouders melding maken van (mogelijk) pestgedrag, nemen wij dit altijd serieus en gaan in gesprek met de

betrokkenen. Ouders ontvangen altijd een terugkoppeling. Wanneer blijkt dat er meer aan de hand is, wordt door ons het **pestprotocol** gehanteerd en/of schakelen wij een extern deskundige in om ons te ondersteunen. Het pestprotocol is te vinden op de M-schijf/beleidsdocumenten van ons computernetwerk.

- H. Tijdens de kleine pauze zijn er 2 mediators en 1 leerkracht op het schoolplein aanwezig als pleinwacht. In de grote pauze zijn er 3 mediators, een leerkracht en een pedagogisch medewerker van SKID aanwezig. De mediators zijn kinderen van groep 7 en 8 die tijdens het spelen als aanspreekpunt kunnen dienen voor kleine problemen/conflicten. Ze zijn herkenbaar voor alle leerlingen dmv een geel hesje.
- I. Twee keer per jaar vindt **monitoring van de veiligheidsbeleving** van de bovenbouwleerlingen plaats middels het invullen van de vragenlijsten. Wij gebruiken daarvoor het pakket "Zien". Dit is een leerlingvolgsysteem voor sociale competentie. De opbrengsten vanuit "Zien" worden twee keer per jaar tijdens de groepsbesprekingen besproken met de IB-er. Indien wenselijk wordt e.e.a. teambreed behandeld tijdens de zorgvergadering.
- J. Regelmatig komt het voor dat de kinderen vanuit school met auto's van ouders en/of leerkrachten worden vervoerd. Dit kan voor een excursie of een uitstapje zijn. Voor vertrek worden altijd de nodige zaken besproken en gecontroleerd. Deze afspraken en regels zijn vastgelegd in ons **vervoersprotocol**. Dit protocol is terug te vinden op de website van onze school.
- K. Voor de fysieke veiligheid hebben wij personeelsleden opgeleid tot **bedrijfshulpverlener** (BHV-er). Deze BHV-ers verlenen hulp bij calamiteiten en worden regelmatig bijgeschoold. Onderdeel van de bedrijfshulpverlening is ons **ontruimingsplan**. Het daadwerkelijk ontruimen van het gebouw wordt tenminste tweemaal per jaar geoefend.
- L. Het bieden van een veilige omgeving voor onze leerlingen en personeel vraagt meer dan alleen papieren plannen en protocollen. Dit vraagt om een proactieve houding, om een constante vinger aan de pols. Als wij weten wat er speelt, kunnen we knelpunten signaleren en het beleid hierop aanpassen. Een belangrijk instrument hiervoor is de registratie van incidenten. In deze registratie leggen wij gevallen van pestgedrag en/of lichamelijk letsel vast. Dit doen wij middels het "registratieformulier van incidenten". Een blanco formulier is te vinden op de M-schijf. De ingevulde formulieren worden bewaard op de M-schijf in de map "Incidentenregistratie".
- M. Voorwaarden voor een goede incidentenregistratie is goede communicatie (wie, wat en waar en wanneer melden), centrale registratie en analyse van de gegevens. Deze voorwaarden vallen onder de verantwoordelijkheid van onze **anti-pest coördinator** Rob van den Berg.

5. Samenhang andere beleidsdocumenten

Binnen ons kindcentrum en onze stichting CKC Drenthe zijn meerdere beleidsdocumenten vastgesteld, die een relatie hebben met ons veiligheidsbeleid. Voor de volledigheid is hieronder een overzicht van deze documenten opgenomen. Genoemde documenten zijn door ouders op te vragen bij de directeur van de school.

<i>Naam document</i>	<i>Te vinden voor medewerker op</i>
Richtlijnen gebruik sociale media	Intranet CKC Drenthe
Privacy reglement leerlinggegevens	Intranet CKC Drenthe
Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld	Intranet CKC Drenthe
Time-out regeling	M-schijf/beleidsdocumenten
Rouwprotocol	Intranet CKC Drenthe
Gedragsprotocol	Intranet CKC Drenthe
Klachtenregeling	Intranet CKC Drenthe
Veiligheidsplan	Intranet CKC Drenthe
Klokkenluidersregeling	Intranet CKC Drenthe